

นายยงยุทธ พรหมแก้ว
ผอ.สพป.ขอนแก่น เขต ๕

รู้ไว้ไม่กระทำผิด ฉบับที่ ๒/๒๕๖๖

วันจันทร์ที่ ๖ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖

“เก็บเงินราชการไว้ในรถ แต่หาย ต้องรับผิดหรือไม่”

ครั้งนี้ กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ขอนำข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๙๒๑/๒๕๕๘ มาเป็นกรณีศึกษา และสร้างความตระหนักให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทราบ ดังนี้

คดีนี้มีข้อเท็จจริงอยู่ว่า “ผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรอำเภอได้รับมอบอำนาจให้ไปรับเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ จึงขับรถยนต์ส่วนตัวไปเพื่อรับเงินดังกล่าว จากนั้นได้นำเช็คไปขึ้นเงินที่ธนาคารและนำเงินใส่ไว้ในกระเป๋าเอกสารและเดินทางกลับ โดยมีนาย ท. ขอบอาศัยรถกลับด้วย ซึ่งระหว่างเดินทาง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้แวะรับประทานอาหารกลางวันประมาณ ๒๐ นาที โดยเก็บกระเป๋าใส่เงินไว้ในรถซึ่งจอดไว้ที่ริมฟุตบาทห่างจากร้านประมาณ ๒๕ เมตร และถือคูปองจอดรถไว้ แต่ปรากฏว่ารถยนต์ถูกงัดและกระเป๋าที่ใส่เงินหายไป ผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดี) จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบและรายงานผลให้กระทรวงการคลัง จากนั้นกระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเสียหายเกิดจากการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทน”

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยวางหลักไว้ว่า “เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีเจตนาที่จะทำให้เงินสูญหาย จึงไม่เป็นการกระทำด้วยความจงใจ และการที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้เก็บเงินไว้ในกระเป๋าเอกสาร ซึ่งไม่สามารถมองเห็นได้จากภายนอกกว่าในกระเป๋าใส่เงินไว้ และเมื่อไปรับประทานอาหารก็ได้นำกระเป๋าใส่เงินดังกล่าวเก็บไว้ในรถและถือคูปองจอดรถแล้ว เป็นการแสดงให้เห็นว่าได้ใช้ความระมัดระวังในการเก็บรักษาเงินตามสมควรแล้ว และแม้จะมีข้อพิจารณาว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองอาจเพิ่มความระมัดระวังให้มากกว่านี้ได้ เช่น อาจนำกระเป๋าใส่เงินติดตัวไปด้วย หรือให้ใครคนใดคนหนึ่งเฝ้ากระเป๋าใส่เงินไว้ แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะเป็นความประมาทเลินเล่อ ก็หาใช่เป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงไม่ เพราะพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแสดงให้เห็นว่าได้ใช้ความระมัดระวังแล้ว มิใช่ไม่ใช้ความระมัดระวังเสียเลย ส่วนวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร หรือซื้อตราฟ หรือตัวแลกเงิน แล้วไปเบิกเงินสด ธนาคาร ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าปลอดภัยกว่าการถือเงินสดนั้น แม้จะมีความรัดกุมมากกว่าและมีความเสี่ยงน้อยกว่าวิธีการถือเงินสด แต่เมื่อระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่ได้กำหนดวิธีการไว้โดยเฉพาะ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงสามารถเลือกวิธีการเก็บรักษาและนำเงินกลับสำนักงานตามที่เห็นสมควรได้นอกจากนี้ วิธีการดังกล่าวยังไม่ได้รับประกันว่าเงินจะไม่ถูกขโมยเงินยังอาจถูกขโมยได้ ดังนั้น ไม่ว่าจะใช้วิธีการใดก็มีความเสี่ยงที่เงินจะถูกขโมยได้

/การพิจารณา...

การพิจารณาจึงต้องพิจารณาพฤติการณ์ในการเก็บรักษาเงินว่าได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรหรือไม่ มากกว่าการพิจารณาวิธีการในการเก็บรักษาเงินและนำเงินกลับ เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรในการเก็บรักษาเงินแล้ว แม้วิธีการที่ใช้จะมีความปลอดภัยน้อยกว่าวิธีการที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้าง ก็ไม่ถือเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย”

ด้วยความปรารถนาดีจากกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต ๕

วิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕
“ภายในปี ๒๕๖๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕
เป็นองค์กรชั้นนำระดับภูมิภาค ในด้านการบริหารจัดการที่มุ่งสู่มาตรฐาน
บริการเหนือความคาดหมาย ภายใต้แนวทางศาสตร์พระราชา”

รวบรวมและจัดทำโดย

นายพีรวิชัย บุญหวังช่วย นิติกรชำนาญการ

หมายเหตุ : หนังสือพฤติการณ์หรือการกระทำผิด “ละเมิด - วินัย : เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน - บัญชีและการคลัง” สำนักวิจัย
และวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง หน้าที่ ๖๒ - ๖๖